

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 15. Rok: 2022 Číslo: 7

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Bud'me tešiteľmi pre svet (z myšlienok pápeža Františka)

„Keď príde Tešiteľ, ktorého vám ja pošlem od Otca, Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo.“ (Jn 15, 26).

Týmito slovami Ježiš prisľúbil učeníkom Svätého Ducha, definitívny dar, dar darov.

1. Svätý Duch je Tešiteľ. My všetci, obzvlášť v ťažkých časoch, hľadáme útechu. Ale často sa uchylujeme iba k pozemským útechám, ktoré rýchlo vyprchajú, sú to chvíľkové útechy. Ježiš nám dnes ponúka útechu z neba, Ducha, ktorý je „dokonalý Tešiteľ“ Aký je v tom rozdiel?

Svetské útechy sú ako anestetiká: dajú okamžitú úľavu, ale neliečia hĺbkovú chorobu, ktorú si nesieme vo vnútri.

Duch Svätý, Božia láska, činí takto: zostupuje dovnútra, pretože Duch koná v našom duchu. Navštevuje „vnútro srdca“, ako „lahodný hosť duše“.

Pozrime na apoštolov: v to ráno boli sami, boli sami a vystrašení, boli za dverami zatvorenými zo strachu, žili v strachu a pred očami mali všetky svoje slabosti a zlyhania, svoje hriechy: zapreli Ježiša, všetci. Potom dostali Ducha a všetko sa mení: problémy a chyby zostali tie isté, avšak nemajú z nich viac strach, lebo sa neobávajú sa ani toho, kto im chce škodiť. Cítia sa utešovaní vo vnútri a chcú šíriť navonok útechu od Boha. Najprv vystrašení, teraz majú strach len z toho, že nebudú svedčiť o získanej láske.

Aj my sme povolaní svedčiť v Duchu, stať sa tešiteľmi. Áno, Duch nás žiada, aby sme stelesňovali jeho útechu. Ako? Nerobiť veľké preslovy, ale byť blíznymi; nie príležitostnými slovami, ale modlitbou a blízkosťou. Pamätajme, že blízkosť, spolucítenie a nežnosť je Božím štýlom vždy.

2. Svätý Duch je aj obhajca, advokát. V historickom kontexte Ježiša nevykonával advokát funkcie ako dnes: namiesto toho, aby hovoril za obvineného, bol mu obvykle po boku a navrhoval mu do ucha argumenty na jeho obranu. Rovnako tak robí aj Tešiteľ, ktorý nás nenahrádza, ale bráni nás pred falošnosťou zla tým, že nás inšpiruje myšlienkami a pocitmi. Robí to citlivo, bez nútenia: navrhuje, ale nevnučuje.

Duch falošnosti, ten zlý, koná opačne: snaží sa nás donucovať, chce, aby sme verili, že sme vždy povinní poddať sa zlým vnuknutiam a popudom nerestí. Pokúsme sa teda prijať tri typické návrhy Tešiteľa. Sú tri základné protilieky voči toľkým, dnes tak rozšíreným pokušeniam.

Prvou radou Ducha Svätého je: „Ži prítomnosť“. Tešiteľ potvrdzuje prvenstvo dneška pred pokušením dať sa ochromiť horkosťou a nostalgiou

minulosti alebo zameraním sa na neistoty zajtrajška a nechať sa posadnúť obavami o budúcnosť. Duch nám pripomína milosť prítomnosti. Nie je pre nás lepší čas: teraz, kde sme, je jedinečný a neopakovateľný čas konať dobro, urobiť zo života dar. Žíme v prítomnosti!

Ďalej, po druhé, Tešiteľ radí: „Hľadaj celok“. Celok, nie časť. Duch neformuje uzavretých jednotlivcov, ale zakladá nás ako Cirkev v mnohotvárnej rozmanitosti chariziem, v jednote, ktorá nikdy nie je uniformná. Tešiteľ potvrdzuje prvenstvo celku. V celku, v komunite Duch koná a prináša novosti.

Napokon tretia veľká rada: „Daj Boha pred svoje ja“. Je to rozhodujúci krok duchovného života, ktorý nie je nejakou zbierkou našich zásluh a skutkov, ale pokorné prijatie Boha. Tešiteľ potvrdzuje prvenstvo milosti. Iba ak sa vyprázdňime zo seba samých, ponecháme priestor Pánovi. Dajme Boha na prvé miesto!

Svätý Duchu, Duch Tešiteľ, utešuj naše srdcia. Urob nás misionármi tvojej útechy, tešiteľmi milosrdenstva pre svet. Obhajca náš, lahodný hosť duše, učiň nás Božimi svedkami dneška, prorokmi jednoty pre Cirkev a ľudstvo, apoštolmi zakorenenými v tvojej milosti, ktorá všetko vytvára a obnovuje. Amen.

Nedeľa Päťdesiatnice

(liturgické prežívanie sviatku)

Svätá Päťdesiatnica patrí k najväčším sviatkom nášho cirkevného roka a je zavŕšením sviatku Paschy.

Zostúpenie Svätého Ducha je vrcholom a spečatením celého diela spásy ľudského rodu, ktoré uskutočnil Boží Syn.

II. Vatikánsky koncil v konštitúcii o Cirkvi (hl. 1) hovorí: *„Keď však bolo dokonané dielo, ktoré dal Otec vykonať Synovi na Zemi, bol na Turíce zoslaný Svätý Duch, aby Cirkev ustavične posväcoval a aby tak veriaci mali skrze Krista v jednom Duchu prístup k Otcovi... Duch prebýva v Cirkvi a v srdciach veriacich ako v chráme a v nich sa modlí a vydáva svedectvo, že sme prijatí za Božie deti... Omladzuje Cirkev silou evanjelia, stále ju obnovuje a vedie k dokonalej jednote s jej Ženíchom.“*

Na deň Sv. Päťdesiatnice sám Svätý Duch pomazal apoštolov a urobil z nich ohlasovateľov Kristovho Evanjelia. V deň Zoslania Svätého Ducha sa rodí a začína pôsobiť Kristova Cirkev. Svätý Duch ju vedie, posväcuje, osvecuje a udržuje na ceste pravdy.

Päťdesiatnica má svoje korene v Starom zákone. Židovský národ slávil tri významné sviatky: Veľkú noc, Päťdesiatnicu a Sviatok stánkov.

Päťdesiatnica bola v Starom zákone sviatkom poďakovania za úrodu. Neskôr bola v tento deň aj spomienka na udelenie tabulí zákona Mojžišovi na hore Sinaj, ktoré dal Boh práve na päťdesiaty deň po východe z Egypta.

Hlavným motívom pre novozákonnú cirkev bolo to, že slávil sviatok zoslania Svätého Ducha v päťdesiaty deň po Pasche.

Hlavnou témou sviatku Päťdesiatnice je udalosť príchodu Svätého Ducha na apoštolov. Preto má tento sviatok aj pomenovanie Deň Zoslania Svätého Ducha alebo Deň Svätej Trojice

Sviatok Päťdesiatnice bol pre prvotnú Cirkev takou veľkou, radostnou a vážnou udalosťou, že bol tento sviatok postavený na úroveň sviatkov Paschy a Narodenia Ježiša Krista. V treťom storočí je sviatok Päťdesiatnice už všeobecne známym sviatkom. Z bohoslužby tohto dňa prešla napr. do denných modlitieb modlitba Kráľu nebeský.

Pred svätou liturgiou sa spieva modlitba *Kráľu nebeský*. Na večerni je niekoľko zvláštností.. Na troch miestach večierne sa prednášajú tri modlitby na kolenách a sú pravdepodobne dielom sv. Bazila Veľkého.

Sviatok Najsvätejšej Eucharistie

(liturgické prežívanie sviatku)

Ježiš Kristus na Poslednej večeri ustanovil Najsvätejšiu Eucharistiou, aby sa v Cirkvi nekrvavá obeta, ako obnovenie krvavej obety na kríži a zároveň ako pokrm pre duše.

Tak ako Cirkev pripravuje Eucharistiou, aj Eucharistia buduje Cirkev, a to do takej miery, že sa stáva kritériom potvrdenia jej správnej doktríny. Tak pripomína aj Irenej z Lyonu: „*Naše myslenie je v plnom súlade s Eucharistiou a Eucharistia potvrdzuje naše myslenie.*“

Kult Najsvätejšej Eucharistie v Cirkvi je teda už od jej ustanovenia, hoci sa v minulosti realizoval iným spôsobom ako v súčasnosti.

Je tu rozdiel v ponímaní eucharistického kultu, ktorý sa u nekatolíckych cirkví viaže výlučne na Svätú eucharistickú liturgiu.

Pamiatku ustanovenia Eucharistie si Cirkev pripomína vo Veľký štvrtok. Od ustanovenia Eucharistie na Poslednej večeri, Cirkev a sv. Otcovia poznali eucharistický kult iba v súvislosti s eucharistickou liturgiou.

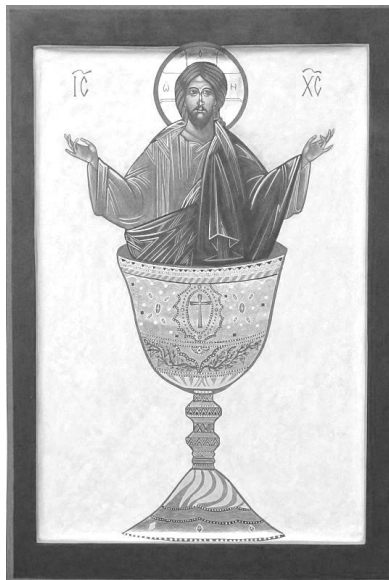
Táto pôvodná prax vlastne zostala na Východe do dnešných dní, a to najmä preto, že Východ sa nemusel boriť s heretickými náukami, ktoré popierali prítomnosť Ježiša Krista v najsvätejšej Eucharistii.

História sviatku

V 12. storočí začína Západná Cirkev praktizovať eucharistický kult mimo svätej liturgie. Hlavnou príčinou tejto skutočnosti boli teologické protirečenia o spôsobe prebývania Ježiša Krista pod spôsobmi chleba a vína.

Podnet k ustanoveniu tohto kultu dala rehoľnica Julianna z Liége, ktorá mala okolo roku 1209 zvláštne videnie. Videla mesiac v splne a na ňom temnú škvrnu. Dostala aj vysvetlenie, že mesiac znamená okruh cirkevných sviatkov, z ktorých chýba sviatok k úcte Najsvätejšej Eucharistie. Toto svoje videnie oznámila svojmu biskupovi.

Prvýkrát sa tento sviatok slávil v roku 1247 v Liége. Pápež Urban IV. v roku 1264 ho urobil záväzným pre celú západnú Cirkev.

Liturgický program

Liturgický program po Nedeli Päťdesiatnice

06.06. – 12.06. 2022

Pondelok 06.06.	Pondelok Sv. Ducha Najsvätejšej Trojice	07:30 sv. lit. (csl.) * <i>rod. Pintérová</i>
		16:30 sv. lit. (slov.) * <i>za farnosť</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Ladislav s rod.</i>
Utorok 07.06.	Sv. hieromučeník Teodot Ankýrský	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Alexandra</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Róbert s rod.</i>
Streda 08.06.	Prenesenie ostatkov sv. muč. Teodora Stratiláta	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Anna, Jozef (panychída)</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Štefan (panychída)</i> 2. † <i>Emil (panychída)</i>
Štvrtok 09.06.	Sv. Cyril, alexandrijský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Ľubica, Róbert, Ľubica...</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Andrej, Anna, Mikuláš...</i>
Piatok 10.06.	Sv. hieromučeník Timotej, pruský biskup voľnica	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Anna</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>z rod. Koscelanskej</i> 2. † <i>Mária, Ján</i>
Sobota 11.06.	Sv. Bartolomej a Barnabáš	07:00 sv. lit. (csl.) 1. † <i>Mária (panychída)</i> 2. † <i>Helena, Vasil, Vladimír</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Juraj, Anna, Štefan...</i>
Nedeľa 12.06.	1. nedeľa po Päťdesiatnici - Všetkých svätých hl. 8	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka, Mária</i>
		09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Peter, Andrea, Timotej, Iveta</i>
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Ladislav s rod.</i>

Liturgický program

Liturgický program po 1. nedeli po Päťdesiatnici 13.06. – 19.06. 2022

Pondelok 13.06.	Sv. mučenica Akvilina	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Monika</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária 2. † z rod. Mauriovej, Vasil'ovej, Dibovej
Utorok 14.06.	Sv. prorok Elizeus. Sv. Metod, konštant. patriarcha	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Michal, Anna, Zlatica...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† o. Jozef, o. Ondrej...</i>
Streda 15.06.	Sv. prorok Amos	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Michal, Mária, Michal...</i> 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Milan (panychída) 2. † Mária, Štefan (panychída)
Štvrtok 16.06.	Poklona prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista	07:30 sv. lit. (csl.) <i>* o. Miroslav, o. Martin</i> 16:30 sv. lit. (slov.) <i>* za farnosť</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Anna, Peter</i>
Piatok 17.06.	Sv. muč. Manuel, Sabel a Izmael zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) <i>* Božena</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Anna 2. * Viktor, Lenka, Richard, Karinka
Sobota 18.06.	Svätý mučeník Leontios	07:00 sv. lit. (csl.) <i>† Andrej, Anna</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Juraj</i>
Nedeľa 19.06.	2. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. apoštol Júda, podľa tela Pánov brat hl. 1	07:30 sv. lit. (slov.) <i>* Rudolf, Libuša, Peter</i> 09:00 sv. lit. (csl.) <i>* za farnosť</i> 11:00 sv. lit. (slov.) <i>* Oliver, Veronika, Lukáš, Patrícia, Milan</i> 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Igor, Igor, Mária, Natália, Magdaléna</i>

Naplnenie Božím Duchom

(niekoľko myšlienok k sviatku Päťdesiatnice)

Začínajúca učiteľka kráčala do triedy svižným krokom, aj keď bola ovešaná rôznymi pomôckami: tablet, knihy, pravítka...

Na chodbe stretla staršiu kolegyňu, ktorá sa na hodinu zjavne neponáhľala a išla s prázdnyimi rukami. Zdvorilo sa jej prihovorila: „*Ja vás obdivujem. Máte za sebou roky praxe a bohaté skúsenosti. Nepotrebuje takéto pomôcky. Vy to určite máte všetko v malíčku.*“ Staršia učiteľka odvetila unaveným hlasom: „*Kdeže v malíčku, ja to mám všetko v paži.*“

Často sa to stáva. Keď človek začína vykonávať nejakú profesiu, pristupuje k svojim povinnostiam veľmi poctivo, je plný nadšenia a inovatívnych nápadov. Rokmi mu však práca zovšednie. Prídu sklamanie, pocit nedocenenia a nadšenie sa vytratí. Človek, takpovediac, vyhorí. Tomuto nebezpečenstvu sme vystavení zvlášť v dnešnej turbulentnej spoločnosti a syndróm vyhorenia sa dokonca začína považovať za civilizačné ochorenie. Atmosféra znechutenia výrazne poznačila tvár sveta okolo nás. Ako to zmeniť?

Ideálna šanca na zmenu sa nám ponúka počas sviatku Zoslania Svätého Ducha. Týmto sviatkom sa akoby sila Zmŕtvychvstalého prostredníctvom Ducha Svätého vylieva na spoločnosť veriacich preto, aby aj oni mohli prežiť nové prebudenie k životu.

Svätý Duch je vitalita, sviežosť, dynamika, kreativita, a preto atmosféru únavy a znechutenia môžeme uzdravovať práve otvorením sa vyliatiu Ducha Svätého.

Boh je Bohom slobody a hojne vylieva svojho Ducha len tam, kde je chcený. Preto jedine naša túžba otvára dvere nášho srdca Svätému Duchu. Preto je veľmi dôležité, aby sme zvlášť počas týchto dní živili v sebe spomínanú túžbu.

Prajem vám všetkým i sebe, aby sme počas sviatkov Päťdesiatnice zažili vyliatie Ducha, aby nás On sám osviežil a pomohol nám horlivo napĺňať poslanie, ktoré nám Boh zveril. Aby sme dokázali zabrániť v našej farnosti a v našom meste atmosfére „únavy a znechutenia.“

Okno v nemocničnej izbe

(príbeh pre potešenie duše)

Boli raz dvaja muži a obidvaja boli vážne chorí. Bývali spolu v jednej izbe vo veľkej nemocnici. V izbičke bolo len jedno okno, ktorým ste mohli vidieť okolitý svet.

Jeden z mužov smel v rámci svojej liečby hodinu denne sedieť na posteli. Jeho posteľ bola pri okne. Ten druhý muž musel po celý čas ležať vystretý na chrbte.

Každé popoludnie, keď muža pri okne na hodinu podopreli, trávil čas tým, že opisoval, čo vidí cez okno. Okno viedlo rovno do parku s jazerom. Po jazere plávali kačky a labute

a deti na brehu ich krmili chlebom alebo si púšťali lodičky. Zaľúbení sa prechádzali ruka v ruke pomedzi stromy, boli tu

kvety a trávniky, na ktorých ľudia hrali softbal. A vzadu za korunami stromov bol krásny výhľad na panorámu mesta.

Muž ležiaci na chrbte počúval toho druhého, ktorý opisoval všetko, čo vidí a vychutnával každé jeho slovo. Počúval, ako jedno dieťa skoro spadlo do jazera a aké krásne sú dievčatá v letných šatách.

Mužovo rozprávanie bolo také presvedčivé, že ten druhý prežíval všetko tak, akoby bol naozaj videl, čo sa deje vonku v parku.

Jedného krásneho odpoľudnia však ležiacemu mužovi napadlo: „Prečo muž ležiaci pri okne môže vychutnávať všetok pôžitok z toho, čo sa deje za oknom? Prečo on nemá takú možnosť?“

Cítil sa síce zahanbene, ale čím viac sa snažil zahnať tieto myšlienky, tým viac túžil vymeniť si miesto. Urobil by pre to všetko!

Raz v noci, keď uprene hľadel do povaly, druhý muž sa zrazu prebudil. Kašľal a lapal dych a snažil sa dočiahnuť

na tlačidlo, aby privolal sestričku. Muž ho však len pozoroval a ani sa nepohol dokonca ani vtedy, keď počul, že ten druhý prestal dýchať.

Ráno sestrička našla muža pri okne mŕtveho a potom jeho telo potichu odviezli preč. Keď sa to mužovi, ktorý zostal v izbe, zdalo už vhodné, požiadal, či by ho nemohli premiestniť na posteľ pri okne. A tak ho presťahovali, uložili ho do postele a urobili mu pohodlie. Vo chvíli, keď všetci odišli, oprel sa o jeden lakeť, bolestivo a namáhavo, a zdvihol sa, aby sa pozrel von oknom.

Za oknom bol holý múr.

